

Politik Bilim

Türkiye'nin sanayi stratejisi ihtiyacı...

Aykut Göker

<http://www.inovasyon.org>; hagoker@ttnet.net.tr

Sanayicilerinin uzun vâdeli stratejik düşünce tarzıyla aralarının pek hoş olmadığı bir ülkede bu ihtiyaç da nereden çıktı, diyeceksiniz. Vallahi benden değil; bu ihtiyacı söyleyen de sanayi kesiminden! Şu satırlar ilginç:

*“Asya'nın bir bütün olarak gelecekte dünya ekonomik gücünün önemli bir çekirdeği olacağı ve 2025'e kadar [dünya toplamı olarak] GSYİH'nin yarısını oluşturabileceği tahmini yapılmaktadır... Bu durum, **gelişmiş ülkelerde** sahip oldukları pazarları kaybetme korkusu yaratmakta, [Asya'nın yükselen ekonomilerinin] rekabet baskısını daha fazla hissetmelerine yol açmakta ve istihdam sorununu gündemlerinde ön sıralara taşımaktadır.*

*“Özellikle Asya'dan kaynaklanan rekabet baskısı **gelişmekte olan ülkelere** daha farklı bir biçim almaktadır. Çin ve Hindistan'ın son dönemde ortaya koydukları dikkat çeken başarıları, gelişmekte olan ülkelerin zâten daha önceden görece bir varlık gösterebildikleri dünya piyasalarındaki rekabet güçlerini gelişmiş ülkelere göre daha fazla zorlamaktadır... Gelişmekte olan ülkelerin, mevcut sanayi yapıları ile dünya piyasalarındaki bu sürece hangi düzeyde cevap verebileceklerini iyi plânlayamadıkları takdirde, uluslararası rekabet yarışında geride kalmaları kaçınılmaz olacaktır.”*

Yazara göre hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkeleri tehdit eden Asya'daki yeni ekonomik güç odakları **“uluslararası piyasalarda önemli bir yeri olan ya da bu piyasalarda yer edinmeye çalışan bütün ülkelere sanayileşme stratejilerini yeniden gözden geçirme baskısı yaratmaktadır.”**

Yazar ülkemiz içinse şunları söylüyor: *“Türkiye, 2001 yılından itibaren çok olumlu bir ekonomik performans sergilerken, benzeri rekabet baskılarını belki de diğer gelişmekte olan ülkelere daha da yoğun yaşamaktadır... 2002-2006 döneminde Türkiye ekonomisi ortalama %7,5'lik bir büyüme sergilemiş, aynı dönemde gelişmekte olan ülkelerin ortalama büyümesi ise %6,8 civarında olmuştur. [Buna karşılık, aynı] dönemde Türkiye'nin cârî işlemler açığının millî gelire oranı %1'den %8'e yaklaşırken, gelişmekte olan Avrupa ülkelerinin ortalaması sadece %3,4'ten %5,7'ye çıkmış, Lâtin Amerika ülkeleri gibi diğer bazı ülkelerinki ise tam tersi cârî fazlaya dönüşmüştür.*

“Türkiye'nin cârî işlemler açığının diğer gelişmekte olan ülkelere nazaran daha da kötüleşmesinin başlıca nedenlerinden biri ülkenin dış ticaret açığının da daha hızlı genişlemesidir. Son yıllarda, sanayi üretiminin ithalâta bağımlılığının giderek artması, kriz sonrasındaki hızlı büyüme döneminde iç talep ve ihracata yönelik üretimin artmasıyla, ithalât artışını da körüklemiştir.

*“Türkiye, sanayileşme bakımından önemli bir güce, tecrübeye ve potansiyele sahiptir. Ancak, yükselen ithalât bağımlılığının yanı sıra, Türkiye'nin AB üyelik sürecinde bir ülke olması da sanayide yeni bir vizyonu gerektirmektedir. Modern ve geleneksel üretim yapılarının birlikteliği, çok keskin bölgesel farklılıklar, ara malı ve yatırım malında çok yüksek ithalât payı, sistemli bir ulusal inovasyon sistemi eksikliği, fikrî ve sınaî hak korumasında uygulama sorunları, ciddî boyutlarda haksız rekabet gibi yapısal sorunları bulunan Türk sanayiinde stratejik bir yeniden yapılanma ihtiyacı çok açıktır... **AB üyelik sürecindeki Türkiye, AB standartlarında bir sanayi stratejisi hazırlamalıdır.”***

Bu uzun alıntı **TÜSİAD Genel Sekreter Yardımcısı** Dr. Ümit İzmen'in Sabancı Üniversitesi-TÜSİAD Rekabet Forumu'nun yayımladığı **Rekabet Postası**'nda (21 Ağustos 2007, sayı 11) yer alan makalesinden aktarıldı. Ne kadar güzel, demek ki artık sanayicilerimiz de bir sanayi stratejisi hazırlanmasını istiyorlar. Peki, bu stratejinin çerçevesi ne olacak ve bunu kim hazırlayacak; kim uygulayacak? Sorunun yanıtını gelecek hafta birlikte araştırırız.

CBTD. 05 Ekim 2007